

SZAKDOLGOZAT

FEKETE LETTTI
Pénzügy és számvitel

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Pénzügy és számvitel alapképzési szak

A CLA PIG KFT. GAZDASÁGI ELEMZÉSE

Belső konzulens: Dr. Gál Veronika Alexandra
egyetemi docens

Készítette: Fekete Letti
FR0UOU
levelező

Intézet: Vidékfejlesztés és Fenntartható
Gazdaság Intézet

Kaposvár

2023

NYILATKOZAT

A hallgató adatai:

Neve: Fekete Letti

NEPTUN kód: FR0UOU

Szak: pénzügy és számvitel alapszak

E-mail cím: lettifekete11@gmail.com

Belső konzulense, beosztása: Dr. Gál Veronika Alexandra, egyetemi docens

Alulírott törvényes képviselő hozzájárulok a rám, illetve a szervezetemre vonatkozó adatok, továbbá a tőlem származó információk közzétételéhez a fent nevezett hallgató által készített,

CLA Pig Kft. gazdasági elemzése

című szakdolgozatban.

A szervezet adatai:

Cég neve: CLA Pig Kft.

Címe: 7563, Somogyszob Nagybaráti puszta

Törvényes képviselő neve, beosztása: Claessens Johan, ügyvezető

Kelt: Somogyszob Nagybaráti puszta, 2023.október 27.

P.H.

törvényes képviselő aláírása

CLA Pig Kft.
7563 Somogyszob, Nagybaráti puszta
Adószám: 10623183-2-14
HU10623183

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	1
2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS.....	2
2.1 A számvitel	2
2.1.1. <i>A számviteli alapelvek</i>	2
2.1.2. <i>A számviteli politika</i>	3
2.1.3. <i>A pénzügyi és vezetői számvitel</i>	4
2.1.4. <i>A számviteli rendszer hierarchiája</i>	5
2.1.5 <i>A beszámoló fajtái</i>	5
2.2 A vagyoni, likviditási és jövedelmi helyzet elemzés	7
2.2.1. <i>A vagyoni helyzet elemzés</i>	7
2.2.2. <i>A likviditási elemzése</i>	8
2.2.3. <i>A jövedelmi helyzet elemzése</i>	9
3. ANYAG ÉS MÓDSZER	10
4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK.....	12
4.1 A vállalat története	12
4.2 Kötvénykibocsátás	13
4.3 Vagyoni helyzet elemzése	13
4.3.1 <i>Eszközoldal vizsgálata</i>	14
4.3.2 <i>Forrásoldal elemzése</i>	17
4.3.3 Vagyoni helyzet mutatószámai	19
4.4. A likviditási helyzet elemzése.....	21
4.5. Jövedelmezőségi helyzet elemzés	22
5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK	25
6. ÖSSZEFOGLALÓ	28
7. FELHASZNÁLT IRODALOM	29
8. MELLÉKLET	30

1. BEVEZETÉS

Szakedolgozatomban bemutatom a CLA Pig Kft. gazdasági és pénzügyi helyzetét az éves beszámolóik részét képező eredménykimutatásokat és mérlegeket alapul véve, továbbá a pénzügyi vezetővel és kereskedelmi vezetővel lefolytatott interjúkat kielemezve. A választásom azért erre a cégre esett, mivel jelenleg is ennél a cégnél dolgozom, mint könyvelő.

Céлом a dolgozatommal, hogy bemutassam a Somogy vármegye szívében fekvő gazdaságot minden szépségével és hibájával együtt. A választott cég sertésenyésztéssel foglalkozik, ami jelentős hagyományokkal rendelkezik a magyar agráriumban. A sertés már az őskorban is elterjed vadonélő állat volt. Az egyik legjobb élelmiszer forrás volt az emberek számára, emiatt próbálták őket minél jobban házasítani. Európában az ókor idején terjedt el a tartásuk. Folyamatos fejlesztések voltak a tartásukra ezáltal próbálták a termelékenységüket növelni. Ennek a folyamatnak köszönhetően a húsipari/feldolgozóipar is fejlődésnek indult és napainkban is az egyik legkedveltebb hús forrás a sertés. A világ minden területén elterjedt és több kultúra elengedhetetlen eleme. (Pászthy, 2018)

Véleményem szerint minden vállalatnál elengedhetetlen a pénzügyi és vagyoni helyzet elemzése. Fontos, hogy ezek az elemzések valós összképet mutassanak az adott vállalat helyzetéről, mind a tulajdonosok/befektetők, mind az alkalmazottak számára. A döntéshozatalaik alapját képezik ezek az elemzések és segítik őket a versenyszférában való előrébb jutásban, így adva a cégnek/ a cég dolgozóinak egy biztonságos hátteret.

A belső érintettek mellett elengedhetetlen megemlíteni a külső forrásokat is ideértve a szállítókat és a hitelezőket is. Manapság véleményem szerint nagyon ritka az a cég vagy vállalat, aki hitel nélkül is képes a fejlődésre csak a saját forrásait felhasználva.

Az elemzésemet az irodalmi áttekintéssel kezdem, ami elengedhetetlen egy ilyen dolgozat elkészítéséhez. Az általam majd a későbbiekben használt mutatókat szeretném benne tágabb értelemben is bemutatni, ezzel megalapozva számításaim elméleti hátterét. Ezt követően az anyag és módszertan fejezetben fogom bemutatni, hogy milyen kutatási módszereket alkalmaztam az információk megszerzésére. Majd rátérek a dolgozatom fő részére magára az elemzésre. Itt szeretném logikusan és érthetően bemutatni a vállalat vizsgált időszak teljesítményének alakulását, feltárva a mögöttes gazdasági eseményeket. Végül pedig levonom a következtetéseket a cégről és ha szükséges javaslatot teszek a fejlődés érdekében.

2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

2.1 A számvitel

A számvitel fogalmát úgy határozom meg, hogy a gazdálkodók a tevékenységük során létrejött gazdasági eseményeket vizsgálják, feljegyzik, kiemelik őket. Információ/adatszolgáltatás mind a tulajdonosok részére, mind a befektetők részére és a külső partnerek részére is (mindenki, aki érdekelt a gazdaságban). Ez az információ gyűjtemény fontos, hogy megfeleljen a beszámolási kötelezettségeknek. Amennyiben bármiféle elmaradás vagy szándékosan hiányos információ közlés van az következményeket von maga után. A szabályozást a 2000. évi C. törvény foglalja magába. A szabályozást 4 alapvető számviteli kötelezettségre osztjuk:

- beszámolási kötelezettség
- könyvvezetési kötelezettség
- nyilvánosságra hozatali kötelezettség
- könyvvizsgálati kötelezettség (2000. évi C. törvény)

2.1.1. A számviteli alapelvek

A számviteli alapelvek egymással kölcsönös kapcsolatban állnak. Kötelezettségeknek is nevezhetjük őket és mindegyik általános érvényű. Több csoportra bonthatjuk őket:

I. Általános alapelv:

- **vállalkozás folytatásának elve:** A vállalat a jövőben tudja és akarja is folytatni a működését. A fent álló kötelezettségeit rendezni tudja. (Fortvingler, 2022)

II. Tartalmi alapelvek:

- **valódiság elve:** A könyvvitelben és a beszámolóban is csak valós és bizonyítható tételek szerepelhetnek. (Szakács, 2019)
- **teljesség elve:** Minden olyan gazdasági eseményt könyvelni kell ami hatással van az eszközökre és a forrásokra és ezeknek az eredményre gyakorolt hatásait a beszámolóban ki kell mutatni. (Boros és mtsai, 2019)
- **óvatosság elve:** Abban az esetben ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan, akkor nem lehet eredményt kimutatni. Függetlenül

attól, hogy az üzleti év veszteséges vagy nyereséges, az értékcsökkenéseket, a céltartalékokat és az értékvesztést el kell számolni. (Ormos, 2018)

- **összemérés elve:** A bevételeket és ráfordításokat abban az időszakban kell elszámolni, amikor azok gazdaságilag felmerültek.

III. Kiegészítő alapelvek:

- **bruttó elszámolás elve:** A követeléseket és kötelezettségeket, illetve a bevételeket és költségeket nem számolhatjuk el egymással szemben.
- **egyedi értékelés elve:** A könyvvizetés során a követeléseket és a kötelezettségeket egyedileg kell értékelni és rögzíteni. (Szakács, 2019)
- **lényegesség elve:** Minden olyan információ lényegesnek minősül, ami befolyásolja a beszámolót. Ezeknek az kihagyása vagy az esetleges téves rögzítése nem megengedett. (Sztanó, 2019)
- **tartalom elsődlegessége a formával szemben:** A gazdasági eseményeket tartalmuknak és a törvényhez megfelelően kell elszámolni.
- **időbeli elhatárolás elve:** Amikor egy gazdasági esemény több üzleti évet is érint, akkor a gazdasági tartalmuknak megfelelő időszakban kell elszámolni. (Békés és mtsai, 2022)
- **költség haszon összevetésének elve:** Azok az információk, amik a beszámolóban nyilvánosságra lettek hozva, azoknak a hasznossága álljon arányban az információk előállításának költségével. (Békés és mtsai, 2022)

IV. Formai alapelvek:

- **világosság elve:** A beszámolót és a könyvvizetést a számviteli törvénynek megfelelő formában , áttekinthetően és érthetően kell elkészíteni. (Ormos, 2018)
- **következetesség elve:** A beszámoló formájában és tartalmában is az összehasonlíthatóságot és az állandóságot követnie kell.
- **folytonosság elve:** Az előző üzleti év adatainak meg kell egyeznie az üzleti év nyitó adataival. (Szakács, 2019)

2.1.2. A számviteli politika

A számviteli politikában minden olyan szabályt, módszert, előírást rögzíteni kell írásban, hogy mi az, amit lényegesnek talál vagy kevésbé lényegesnek esetleg egyáltalán nem

foglalkozik vele a számviteli elszámolásokban. Ezekre mind azért van szükség, hogy az értékeléskor miket és hogyan kell figyelembe venni. (Szamkó, 2019)

A számviteli politika kötelező tartalmai:

- az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzat
- az eszközök és források értékelési szabályzata
- az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat
- pénzkezelési szabályzat (2000. évi C. törvény)

2.1.3. A pénzügyi és vezetői számvitel

Mint már a fentiekben említettem a számvitel információ szolgáltatás a vállalkozás működéséről a vállalkozás gazdasági eseményeiről.

Az információ alapján kétféle számvitelt különböztetünk meg:

- vezetői számvitel
- pénzügyi számvitel

A vezetői számvitel a vezetők, a belső kör számára nyújt információkat, míg a pénzügyi számvitel pedig a külső érdekhordozóknak. (Sinkovics, 2019)

1. táblázat: A pénzügyi és vezetői számvitel összehasonlítása

Megnevezés	Pénzügyi számvitel	Vezetői számvitel
Közönség	külső felek (hitelezők, befektetők)	belső felek (vezetők, alkalmazottak, tulajdonosok)
Fókusz	múltbeli gazdasági eseményeket vizsgálja	múlt mellett a jelen és a jövőképet is megjelenik a vizsgálat során
Szabályozás	jogi követelmények vannak	vállalkozás szabályozza és alakítja ki
Vizsgált terület	az egész vállalatra kiterjed	bizonyos területeket, eszközöket vizsgál
Információ	monetáris jellemzően értékben jelenik meg	monetáris az érték mellett a mennyiség is megjelenik

Forrás: Saját szerkesztés Kardos és mtsai (2007) alapján

Az 1. táblázatban a pénzügyi és vezetői számvitel összehasonlítása látható. A lényegesebb részeket hasonlítottam össze benne. Például a fókusz, hogy míg a pénzügyi számvitel a múltbeli gazdasági eseményeket vizsgálja, addig a vezetői számvitel a múlt mellett a jelent és a jövőképet is vizsgálja.

2.1.4. A számviteli rendszer hierarchiája

1. ábra: A számviteli rendszer hierarchiája

Forrás: Saját szerkesztés (Ormos, 2018)

Az 1. ábra jól szemlélteti, hogy milyen lépéseket kell megtenni, hogy eljussunk a beszámolóhoz. Ha már a dolgozatomban úgyis egy sertésenyésztéssel foglalkozó cégről szól, akkor egy hétköznapi a céghez kapcsolódó példán keresztül szeretném levezetni.

Az egyik sertés beteg lesz és szüksége van gyógyszerre. A raktáros, aki a gyógyszereket tartja nyilván és aki felel értük neki ki kell töltenie dokumentumot arról, hogy aznap miért, mikor és mennyivel csökkent a gyógyszerállomány értéke. Így elszámolva az állomány csökkenéséről. Ezt a bizonylatot átadja a könyvelésnek és az ott illetékes alkalmazott rögzíti a mozgást. A gyógyszerállomány csökkenését a vele járó költségeket az analitikus nyilvántartásban. Majd ezután kerül sor a főkönyvi számlák kontírozására és ezután a főkönyvben való könyvelésre. Abban az esetben, ha ez a folyamat lépésről lépésre lezajlik, majd később a főkönyvben lévő információk/ adatok alapján készül el a beszámoló.

2.1.5 A beszámoló fajtái

A beszámoló célja az információszolgáltatás. A gazdálkodó köteles az üzleti év lezárását követően beszámolót készíteni, a vállalat vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

I. Éves beszámoló részei:

- mérleg
- eredménykimutatás
- kiegészítő melléklet
- üzleti jelentés

Minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozásnak kell készíteni éves beszámolót, de bizonyos feltételek esetén egyszerűsített éves beszámolót is készíthet. Ezeket a feltételeket majd a későbbiekben részletesen leírom. A beszámolót az üzleti évről kell készíteni a leadási

határidő a tárgyévet követő május 31. A számviteli politikájában a vállalatnak a beszámoló elkészítésének időpontját rögzíteni kell.

Az éves beszámolót magyar nyelven és ezer forintban kell elkészíteni és mindemellett világos és érthető formában. A formai követelményeknek megfelelően az előírt szerkezetben és részletezésben kell nyilvánosságra hozni. Mindent bizonylatokkal alá kell támasztani. A következőkben két fontos fogalmat szeretnék tisztázni.

A mérleg egy olyan számviteli okmány amelyben megtalálhatóak az eszközök és a források is az adott időszakra vonatkozóan, pénzértékben összesítve, megfelelően kiértékelve. (Zéman és Béhm, 2016)

II. Egyszerűsített éves beszámoló

- egyszerűsített éves beszámoló mérleg
- egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatás
- egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő melléklete

Egyszerűsített éves beszámolót készíthet minden olyan kettős könyvvitelt folytató vállalkozás, amelyben két egymást követő üzleti évben a 3 mutatószám közül 2 nem haladja meg a meghatározott értékeket. Kizáró ok, ha a társaság részvénytársaság.

- az éves nettó árbevétel a 2400 millió Ft-ot
- a mérleg főösszege az 1200 millió Ft-ot
- tárgyévben foglalkoztatottak száma az 50 főt (Róth és mtsai, 2019)

III. Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló

- mérleg
- eredménykimutatás

Ezt a beszámoló típust olyan vállalkozó választhatja aki könyvvizsgálatra nem köteles és a 3 határértékből 2 nem haladja meg ezeket az értékeket.

- az éves nettó árbevétel a 200 millió Ft-ot
- a mérlegfőösszeg a 100 millió Ft-ot
- az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 10 főt (Takács és Márkus, 2020)

IV. Összevont (konszolidált) éves beszámoló

- összevont mérleg

- összevont eredménykimutatás
- összevont kiegészítő melléklet
- összevont üzleti jelentés

Minden olyan vállalkozó köteles konszolidált beszámolót készíteni, amely egy vagy több vállalatához fűződő kapcsolatában anyavállalatnak minősül. Az anyavállalat ebben az esetben kétféle beszámolót készít. Egyet a saját működéséről a másikat pedig a vele viszonyban álló leányvállalatról a közös működésről, a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi viszonyokról. Természetesen, mint mindig mindenhol itt is vannak kivételek akik mentesülnek ez alól. (Bíró és mtsai, 2016)

V. Egyszerűsített beszámoló

- egyszerűsített mérleg
- eredménylevezetés

Olyan gazdálkodók készíthetnek egyszerűsített beszámolót akik egyszeres könyvvitelt vezetnek és megfelelnek a jogszabályban előírtaknak. Ilyen egyéb szervezetek:

- köztestület
- alapítvány
- közhasznú társaság
- társadalmi szervezet

2.2 A vagyoni, likviditási és jövedelmi helyzet elemzés

2.2.1. A vagyoni helyzet elemzés

A vagyoni helyzet elemzését a mérlegben szereplő adatokból tudjuk elvégezni. A mutatók legnagyobb többségben megoszlási viszonzszámok. (Takács, 2021)

A vagyoni helyzet elemzésénél kétféle elemzési módszert is alkalmazhatunk:

- **vertikális elemzési módszer:** Ezt a módszert akkor alkalmazzuk amikor csak az eszköz vagy csak a forrás oldalt vizsgáljuk külön. Megnézzük, hogy milyen arányban van pl. az eszköz oldal összetétele. Majd ezután tovább bontjuk és a felmerült nagyobb változásokat megvizsgáljuk.
- **horizontális elemzési módszer:** Itt a mérlegtétel és a mérleg sor összevetésére kerül sor. Ellentétben a vertikális elemzéssel. Ezzel az elemzési móddal akár más vállalatok adataival is lehet összevetéseket csinálni. (Paár és mtsai, 2021)

Tőkeellátottság:

A tőkeellátottság a saját tőke aránya a teljes tőkén belül. Minél nagyobb ennek az értéke akkor annál jobb a vállalkozás finanszírozási helyzete.

Számítása: $\text{Saját tőke} / \text{források összesen} \times 100\%$

Saját tőke növekedési mutató:

Megmutatja, hogy milyen változás következett be a saját tőkében. Értéke akkor ideális, ha 100% fölött van.

Számítása: $\text{Saját tőke} / \text{Jegyzett tőke} \times 100\%$

A nettó eladósodottság foka:

A saját tőke %-át kötik le a követelésekkel levont kötelezettségek. Minél kisebb az érték, annál jobb a vállalatnak.

Számítása: $(\text{Kötelezettségek} - \text{Követelések}) / \text{Saját tőke} \times 100\%$ (Papp, 2007)

2.2.2. A likviditási elemzése

A likviditás vizsgálatakor a vállalkozás fizetőképességét vizsgáljuk. Az elemzésem során én a likviditási rátákat használtam fel.

Likviditási ráta:

Azt mutatja meg, hogy a forgóeszközök milyen mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket. Minél magasabb az érték a vállalat annál biztonságosabb.

- 1 alatti érték a vállalat fizetőképtelenségét jelzi
- 1 – 1,5 érték tekinthető normálisnak
- túl magas érték jövedelmezőség romlást sugall

Számítása: $\text{Forgóeszközök} / \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$

Likviditási gyorsráta:

A vizsgálatból kihagyja a készletállományát a vállalkozásnak. Itt az 1 vagy az annál magasabb érték az elfogadható.

Számítása: $(\text{Forgóeszközök} - \text{Készletállomány}) / \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$

Pénzhányad:

Ebben a vizsgálatban a készletek mellett a követeléseket is kihagyják. A hitelezők számára az 1 feletti érték jelenti a biztonságot.

Számítása: $(\text{Forgóeszközök} - \text{Készletállomány} - \text{Követelések}) / \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$
(Zéman és Béhm, 2017)

2.2.3. A jövedelmi helyzet elemzése

A jövedelmezőségi mutatók segítségével választ kapunk arra a kérdésre, hogy a vállalat a forrásait milyen intenzitással használja fel a nyereség növelésére.

ROA mutató (Eszközarányos nyereség)

Az eszközök segítségével elért eredményt mutatja meg.

Számítása: $(\text{Adózott eredmény} / \text{Eszköz állomány})$ (Katits és mtsai, 2018)

ROE mutató (Saját tőke arányos nyereség)

Ez a leggyakrabban használt mutató a három közül. Megmutatja, hogy az egységnyi saját tőkére mekkora a vállalat hozama.

Számítása: $(\text{Adózott eredmény} / \text{saját tőke})$

ROS mutató (Árbevétel arányos nyereség)

Sok helyen nettó haszonkulcsként használják ezt a kifejezést, mivel azt mutatja meg, hogy az árbevétel hány százaléka a nyereség

Számítása: $(\text{Adózott eredmény} / \text{Értékesítés nettó árbevétele})$ (Fazakas és mtsai, 2008)

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

A szakdolgozatom elkészítéséhez primer- és szekunder kutatási módszereket alkalmaztam.

Primer kutatási módszeren belül a kvalitatív kutatást:

- mélyinterjút végeztem a vállalat pénzügyi vezetőjével és a kereskedelmi vezetővel egyaránt

Szekunder kutatási módszeren belül:

- belső információ: beszámolók (eredménykimutatások, kiegészítő mellékletek) és üzleti jelentéseket használtam fel
- külső információ: szakirodalmak használata

A munkám legelső lépéseként a szakirodalmat kezdtem összeállítani a témában. A mutatószámok elemzésében óriási segítséget jelentettek a külső információs források. Az irodalmi áttekintésem alapját ezek képezték. Természetesen sokat segített a tanulmányaim alatt megszerzett információ/ tudáshalmaz is.

Az elemzésemet a CLA Pig Kft. 2018 és 2022 közötti időszakáról írtam. Ezt az 5 évet vizsgáltam az éves beszámolók részeként az eredménykimutatást, kiegészítő mellékletet, tovább az üzleti jelentést alapul véve. A cég éves beszámolót készít, ami nekem nagyon kedvező volt, mivel ott részletesen bontja le a mérleg csoportokat. A mérleg vállalat „A” típusú mérleget készít és összköltség típusú eredménykimutatást.

A vagyoni helyzet vizsgálatánál az éves beszámoló adataira támaszkodtam. Külön vizsgáltam az eszköz és a forrás oldalt is. A likviditási helyzet elemzésénél szintén az éves beszámoló adataira támaszkodtam és a likviditási rátákra fektettem a hangsúlyt. A jövedelmezőségi mutatóknál az eredménykimutatást vettem alapul. Az eredménykimutatásból első lépésként diagram segítségével szemléltettem az adózott eredmény alakulását a vizsgált időszakban, majd azzal összevetve készítettem egy ROA, ROE, ROS vizsgálatot is.

A mutatószámok kiszámítását követően a megfigyelt tendenciákról lefolytattam egy mélyinterjút a pénzügyi vezetővel. A mutatószám elemzéseim során több évben is jelentős változásokat vettem észre. A beszámolójukból nem tudtam minden felmerülő kérdésemre választ kapni. Nagyon szokatlan helyzetbe kerültem, mivel a pénzügyi vezető a főnököm és az egész interjú egy teljesen más kommunikációs formában zajlott, mint a megszokott mindennapos kommunikációnk egymással. Mivel én csak 2022. áprilisában kezdtem ennél a

cégnél dolgozni, így nem volt sok háttér információm a vizsgált évekről. Szerettem volna mindent nagyon alaposan megtudni. Ez az interjú nem csak a dolgozatom előrehaladásában segített, hanem a hétköznapi munkámban is. Nagyon sok ok-okozat függésre választ kaptam és több olyan gazdasági eseményt is megismerhettem, ami a mai napig kihatással van a CLA Pig Kft. életére.

A pénzügyi vezető javaslatára készítettem egy mélyinterjút a kereskedelmi vezetőnkkel is. Erre az interjúra azért volt szükség, mert az adózott eredmény vizsgálatánál milliárdos értékű változások voltak, ami a kereskedelem hatása volt. Az interjú során a sertésértékesítés és a piaci árak mellett kitértünk még a takarmányok beszerzésére is.

4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

4.1 A vállalat története

A CLA Pig Kft. a Claessens cégcsoport része. 1995-ben alapította a Claessens család Nagybaráti pusztában és mára már Somogy vármegye egyik legjelentősebb állattartó vállalata lett. A folyamatos fejlődésének köszönhetően mára már közel 350 embert foglalkoztat. A CLA Pig Kft. 1998-ban kezdte meg működését sertésenyésztéssel majd később bővítette a kantelep üzemeltetésével és jelenleg 51 főt foglalkoztat. Az állatokat a legmodernebb európai uniós szabványoknak megfelelően tartják. Folyamatos fejlesztéseket hajtanak végre és fő szempont a külföldi minta, ennek köszönhető az is, hogy Magyarországon a többi állattartó vállalathoz képest sokkal színvonalasabb és hatékonyabb a technológia.

A telepek Specific Pathogen Free státusszal rendelkeznek, ami azt jelenti, hogy speciális kórokozóktól mentesek. A munkavállalók minden alkalommal amikor belépnek a telepre egy fertőtlenítő kabinon mennek keresztül, ahol kötelező a zuhanyzás, így akadályozva meg bármiféle fertőzés bevitelét a telepre. Emellett nem tarthatnak otthon házisertést és a munkahelyen a sertéshús fogyasztása sem megengedett. A napi élelmiszert a cég biztosítja a dolgozói részére, így elkerülve mindenféle betegség/fertőzés elkerülését az állatoknál. Véleményem szerint ez nagyon jó megoldás vagy inkább megelőzés, mivel egy telepen több ezer állat is megtalálható és ha közéjük bekerül bármiféle betegség az óriási anyagi kár lehet a cég számára.

Magyarországi viszonylatban a cég az országon belül született malacoknak az 5%-a itt nevelkedik ez a higiénia szigorú szabályok mellett a genetikai vonalnak is köszönhető. Ezt igazolja a 2015-ben megszerzett KMS (Kiváló Minőségű Sertéshús) védjegy használati jogát. Ez a minősítés azt foglalja magába, hogy a sertések takarmányában a nem növényi eredetű összetevők nem haladhatják meg az 5%-ot. Ezt a minőséget, úgy éri el a cég, hogy saját takarmánykeverővel rendelkezik és ami még elősegíti ezt a professzionális folyamatot, hogy a takarmányok nagy részét saját termelésüként állítjuk elő, így a vetőmag elvetésétől az állatok etetéséig minden munkafolyamat a Claessens cégcsoporton belül zajlik.

A CLA Pig Kft. számomra legérdekesebb pontja a kantelep. A kantelep Felsőbogát pusztán található, amely 2013 óta üzemel. Itt található Közép-Európa egyik legmodernebb laboratóriumával rendelkező termékenyítő telep. Itt zajlik a spermavétel, amin különböző vizsgálatokat végeznek el mielőtt azokat beültetik a sertésekbe. A spermát ezenkívül értékesítik

a magas minőségének köszönhetően. A telepen Danbred duroc kanok találhatóak, amelyek egyenesen Dániából érkeznek a céghez. Ezek a kanok általában egy évnél hosszabb ideig nem maradnak állományban, hanem selejtezésre kerülnek és érkezik a következő állomány. Egy ilyen kannak a bekerülési értéke közel egy millió forintot jelent.

4.2 Kötvénykibocsátás

A CLA Pig Kft. 2021.08.19-én beruházás finanszírozás céllal kötvénykibocsátást hajtott végre 3 milliárd forint értékben a Magyar Nemzeti Bank által indított Növekedési Kötvényprogram keretein belül. A 3 milliárd forint értékű forrásbevonásra több, mint 9,5 milliárd forint összegű ajánlat érkezett a befektetőktől. A vállalat tulajdonosai a mai napig hihetetlennek tartják az ajánlatok értékét, így úgy döntöttek, hogy 10% értékben elfogadják túljegyzést a beérkező ajánlatokból. Az NKP történetében is az egyik legjelentősebb arányú érdeklődést mutatta. Ezek a számok a legnagyobb visszajelzések egy cég számára, hogy milyen erős pénzügyi fundamentumokkal rendelkeznek. A kötvény futamideje 10 év és a kamatlába pedig 2,82% ami nagyon kedvező értéket jelent. Pozitívumként felhozható, hogy 2026-ban kell a törlesztést megkezdeni.

A kötvény célja, mint már a fentiekben említettem beruházás finanszírozás. Telephelybővítésen belül a kocaszálló felépítése a legmodernebb technológiáknak megfelelően zajlott. Európai színvonalat meghaladó a fejlettségi szintjük.

4.3 Vagyoni helyzet elemzése

A vagyoni helyzet elemzésénél az eszköz és a forrás oldalt külön-külön kezdtem el megvizsgálni a 2018-2022-es időszakban. Ezekből az adatokból készítettem a mutatószámok segítségével egy elemzést. Célom, hogy minden jelentősebb gazdasági eseményt megvizsgáljak, így választ kapva a mérlegfőcsoportokban és mérlegcsoportokban látható nagyobb számbeli változásokra.

4.3.1 Eszközoldal vizsgálata

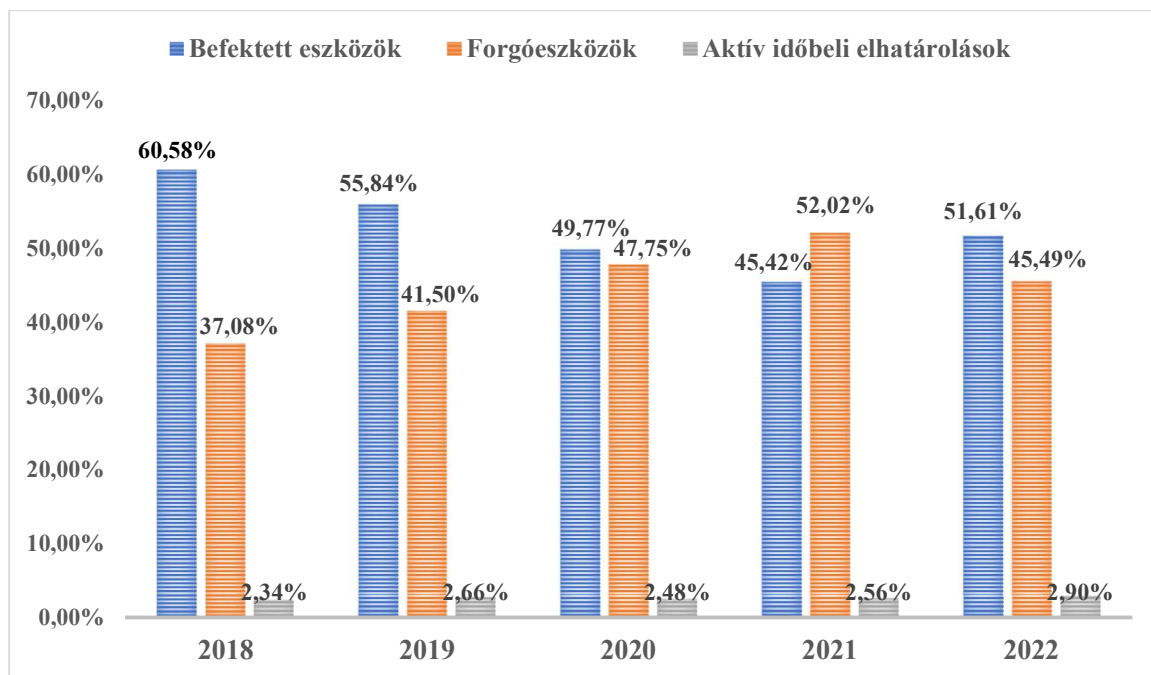
Munkámat az eszközoldal vizsgálatával kezdtem. Az éves beszámolót felhasználva térképeztem fel a vállalat helyzetét és szemléltettem először egy táblázatban ezer Ft értékben majd pedig egyre részletesebben lebontva ábrák segítségével százalékos arányban.

2. táblázat: CLA Pig Kft eszközeinek értéke eFt-ban

Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022
A. Befektetett eszközök	4.561.296	4.536.714	4.807.996	6.784.911	8.602.239
I. Immateriális javak	3.723	3.084	2.443	2.044	1.404
II. Tárgyi eszközök	4.557.573	4.553.630	4.798.053	6.779.267	8.595.735
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	7.500	3.600	5100
B. Forgóeszközök	2.791.678	3.371.763	4.612.042	7.770.717	7.581.789
I. Készletek	1.208.539	1.235.034	1.050.217	635.721	1.024.601
II. Követelések	1.464.226	1.893.155	3.081.353	3.764.328	3.447.058
III. Értékpapírok	22	19	16	16	16
IV. Pénzeszközök	118.-891	243.555	480.456	3.370.652	3.110.114
C. Aktív időbeli elhatárolások	176.404	216.457	239.611	382.129	482.875
Eszközök (aktívák) összesen	7.529.378	8.124.934	9.659.649	14.937.757	16.666.903

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

A 2. táblázatban jól látható, hogy a befektetett eszközök értéke szinte minden évben emelkedett. 2020-ról 2021-re látható es minimális csökkenés, de ezt leszámítva növekvő tendenciát folytat. Ugyan ez mondható el a forgóeszközökről is 2018-ban az értéke több mint 2,7 milliárd forint volt ami 2022-re meghaladta a 7,5 milliárd forintot. Az aktív időbeli elhatárolások értéke meg a vizsgált időszakban 500 millió forint alatt maradt.

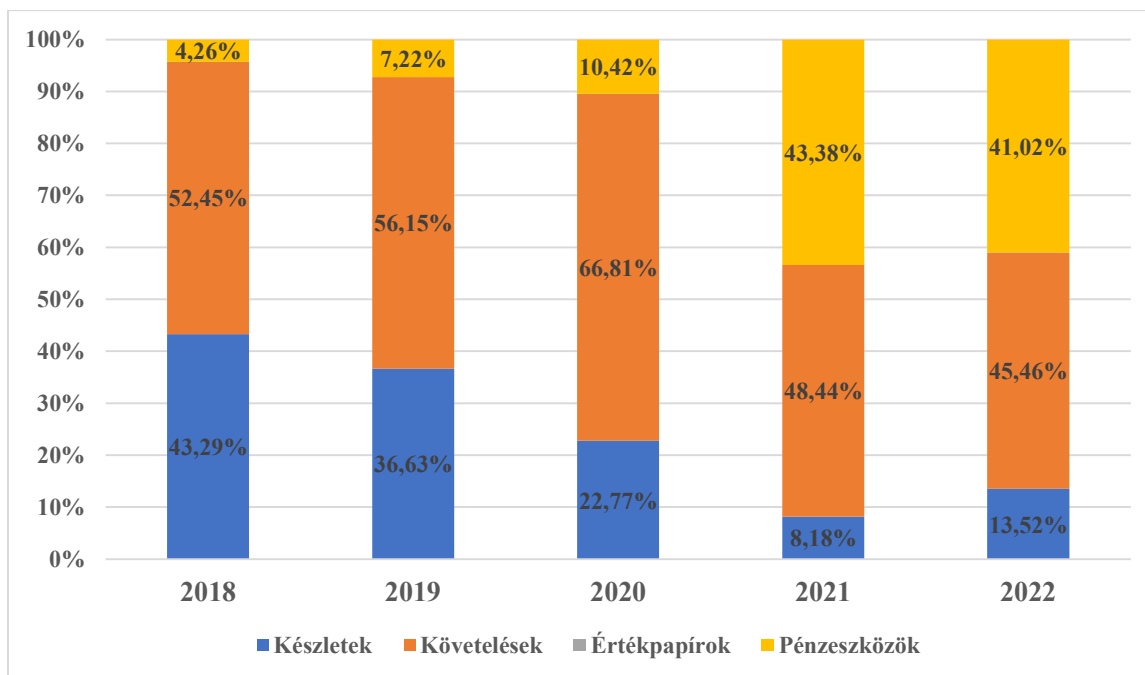

2. ábra: A mérlegfőcsoportok megoszlása %-os arányban

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

Az aktív időbeli elhatárolások aránya és értéke a vizsgált 5 évemben egyáltalán nem jelentős. A befektetett eszközök 2018-ról 2021-re 15,16 százalékponttal csökkentek. Ez az érték újra növekedésnek indult és a 2021-es 45,42%-os arány 2022-re újra 50% fölé emelkedett. A mérlegfőcsoportok közül a legjelentősebb változás a forgóeszközök között mutatható ki. A 2018-as évtől kezdve 2021-es évig folyamatos növekedés látható. 2021-ben pedig meghaladta a befektetett eszközök értékét is. A vizsgált időszakban ez jelentette a csúcserőértéket a forgóeszközök számára (52,02%).

Az adatokat tovább bontottam mérlegcsoportokra a befektetett eszközöket külön ábrán azért nem szemléltettem és vizsgáltam meg, mivel a legjelentősebb részét a tárgyi eszközök alkották 2018 és 2022 között.

3. ábra: A forgóeszközök megoszlása százalékos arányban

Forrás: Saját szerkesztés az éves beszámoló alapján (2018-2022)

A forgóeszközöket a készletek, követelések, értékpapírok és a pénzeszközök alkotják. A 2018-2019-es időszakban kirívó változás nem látható. A 2021-es évben jelentős változás alakult ki. A pénzeszközök 10,42%-ról 43,38%-ra megnövekedtek. A hirtelen növekedésnek az okát már a szakdolgozatomban elején ismertette, ami nem más volt, mint a kötvénykibocsátás.

A vállalat több, mint 3 milliárd forint értékben bocsátott ki kötvényt a beruházások finanszírozásának érdekében. A kötvényt a bankbetétek között tartjuk nyilván, ami része a pénzeszközöknek. Így már meg is kaptuk a választ erre a jelentős változásra. Természetesen ez látható a 2022-es év értékeiben is. Minimálisra tehető változásokkal.

2020 és 2021 között a készletek értéke 14,59 százalékponttal csökkent. A kereskedelmi vezető elmondása alapján ennek a csökkenésnek az oka, hogy 2020-ban a sertés piacon kimagasló árak voltak, így a batériai malacok értékesítése a duplájára emelkedett. Ami a készletek csökkenését eredményezte.

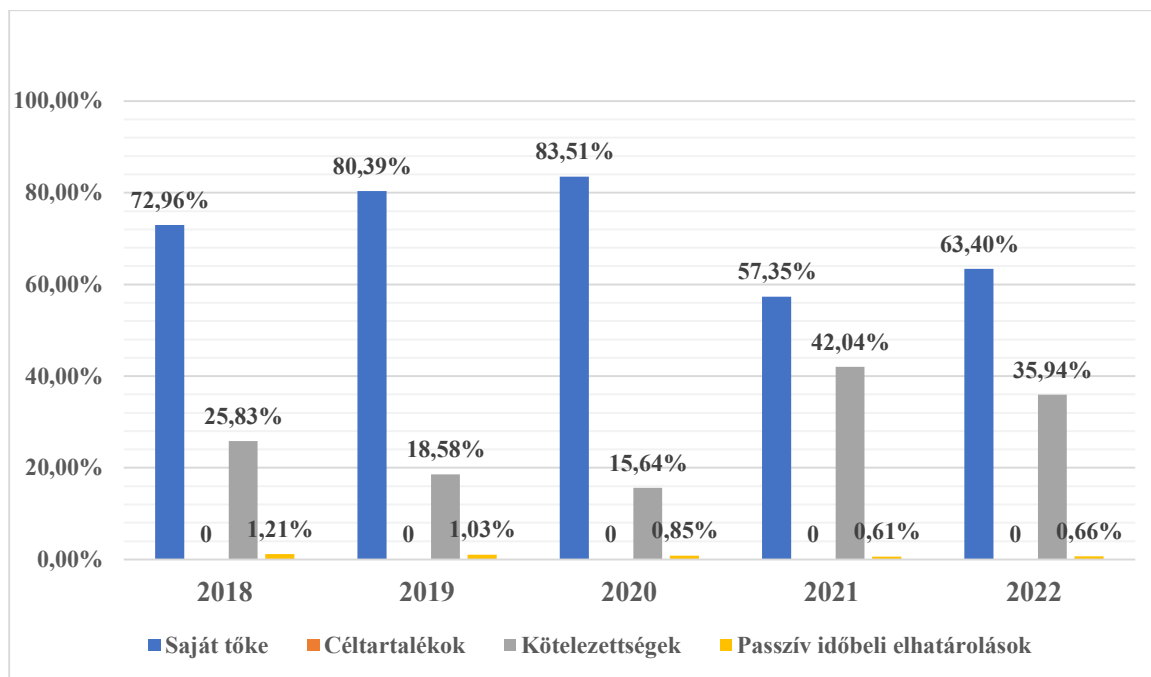
4.3.2 Forrásoldal elemzése

3. táblázat: A CLA Pig Kft. forrásainak értéke eFt-ban

Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022
D. Saját tőke	5.493.201	6.531.347	8.066.614	8.566.543	10.567.271
I. Jegyzett tőke	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0	0
III. Tőketartalék	1.043.450	1.043.450	1.043.450	1.043.450	3.103.566
IV. Eredménytartalék	2.833.182	2.959.752	2.820.901	3.445.164	4.384.094
V. Lekötött tartalék	955.000	1.455.000	2.482.000	2.943.000	2.804.000
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0	0
VII. Adózott eredmény	626.569	1.038.145	1.685.263	1.099.929	240.611
E. Céltartalék	0	0	0	0	0
F. Kötelezettségek	1.944.816	1.509.712	1.510.838	6.279.665	5.989.930
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettség	692.848	259.320	466.754	4.924.005	4.484.312
III. Rövid lejáratú kötelezettség	1.251.968	1.250.392	1.044.084	1.355.660	1.505.618
G. Passzív időbeli elhatárolások	91.361	83.875	82.197	91.549	109.702
Források (passzívák) összesen	7.529.378	8.124.934	9.659.649	14.937.757	16.666.903

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

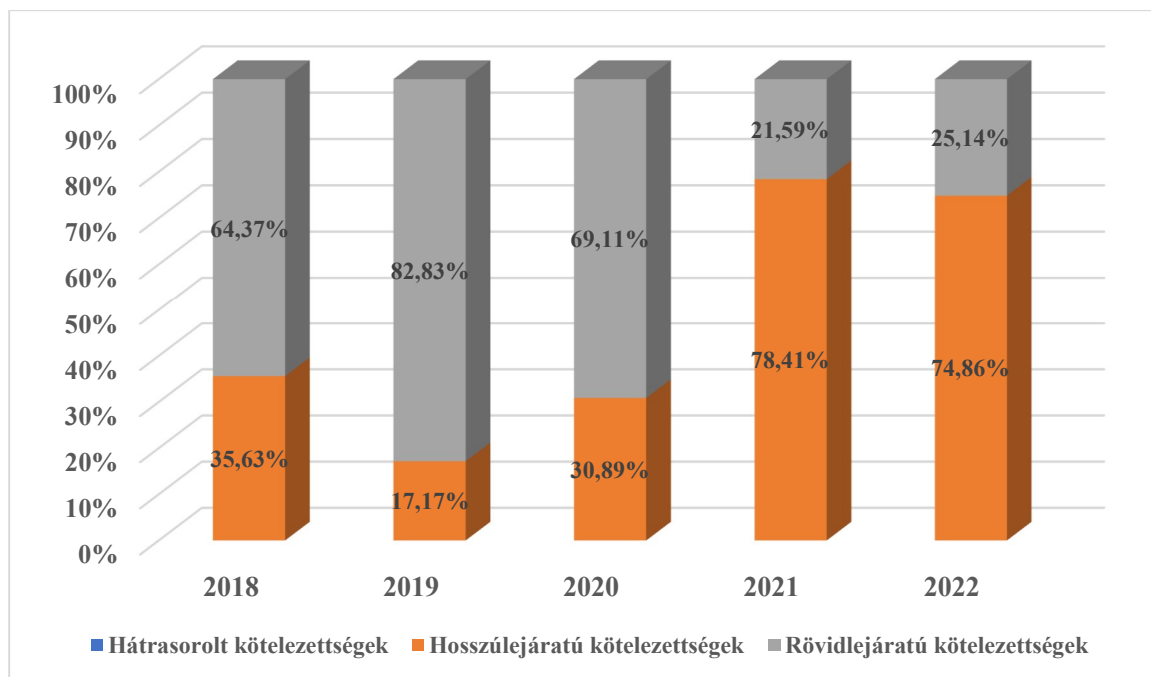
A 3. táblázatban láthatóak azok a nyers adatok, amit az éves beszámolók alapján állítottam össze. Ezeket az adatokat fogom a későbbiekben a különböző mutatószám vizsgálatoknál felhasználni. Elsősorban a mérlegfőcsoportokat fogom százalékosan ábrázolni majd azokat tovább bontani.

4. ábra: A forrásoldal összetétele %-os arányban

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján

Amint a 4. ábra is jól mutatja a vállalatnak a vizsgált 5 évben nem volt céltartalékja. A passzív időbeli elhatárolások aránya pedig csekély. 2018-ban volt legmagasabb az aránya 1,21%-os. A saját tőke aránya 2018 és 2022 között végig 50% fölött volt. 2018-tól 2020-ig 10,55 százalékponttal növekedett. Ez az érték azonban 2020-ról 2021-re 57,35%-ra lecsökkent. Ezt nem a saját tőke csökkenése okozta, hanem a kötelezettségek értéke nőtt meg jelentős mértékben. A saját tőke értéke 2022-re elérte a 63,40%-ot. A forrásoldal legjelentősebb változása a kötelezettségek között látható. 2018-tól 2020-ig az arányuk folyamatosan csökkent. A változást a 2021-es év hozta, amikor 26,4 százalékponttal növekedett az érték. Így már elérte a 42,04%-ot. A következő ábrámon ezt szeretném részletesebben szemléltetni.

5. ábra: Kötelezettségek megoszlása %-os arányban

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

Az 5.ábrán látható, hogy a vállalatnak az adott időszakban nem volt hátrasorolt kötelezettsége. A Kötelezettsége a rövid-és a hosszú lejáratú kötelezettségek alkották. Mindkét összetevő nagyon változékony arányokat mutat. A rövid lejáratú kötelezettségek az első 3 évben 50% fölött voltak és a vizsgált 5 évben nem volt jelentős értékbeli különbségük sem. Végig 1,5 milliárd forint körül mozgott az értékük. Ami a változást okozta az a hosszúlejáratú kötelezettségek értéke volt. 2018 és 2020 között itt sem volt kimagasló eltérés, azonban 2021-ben óriási változás jelentkezett. 2020-ban 466.754eFt volt az értéke, 2021-re ez az érték már 4.924.005eFt-ra emelkedett. Ennek az oka a kötvénykibocsátás volt, több mint 3 milliárd forint értékben. Aminek célja, mint már korábban említettem a célja a beruházás finanszírozása volt. Mindemelett a vállalatnak hitelfelvételre is volt szüksége, ami szintén a hosszúlejáratú kötelezettség között került kimutatásra. Ez eredményezte a növekedését a mérlegben.

4.3.3 Vagyoni helyzet mutatószámai

A vagyoni helyzet vizsgálata során a mérlegben szereplő eszközök és források egyes tételeinek nagyságát és egymáshoz mért viszonyát vizsgáljuk. Ezt követően pedig értékeljük azokat és levonjuk a következtetéseket a vállalat gazdálkodásának színvonaláról.

4. táblázat: Tőkeellátottság százalékos értékben

2018	2019	2020	2021	2022
72,96	80,39	83,51	57,35	63,40

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

A vállalat tőkeellátottsága megfelelő értékű. A 2021-es évet tudnám csak negatívumként kiemelni, ahol 57,35%-ra csökkent le a 2020-as év 83,51%-ról. A csökkenést az eszközállomány növekedése okozta. Azon belül is a tárgyeszközök 2 milliárd forint értékű gyarapodása. Ebben az évben valósult meg a Jánosmajori öntözésfejlesztési beruházás és a Mihályfa hígtrágyatároló beruházás aktiválása is ebben az évben történt meg. Visszatérő jelenség itt is a kötvénykibocsátás több, mint 3 milliárd forint értékben ami a bankbetétek értékének növekedését vonzotta magával.

5. táblázat: Saját tőke növekedési mutató százalékos értékben

2018	2019	2020	2021	2022
156,95	186,61	230,47	244,76	301,92

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

A jegyzett tőkéje a CLA Pig Kft.-nek 2018 és 2022 között fix 35 millió forint volt. Ez az érték változatlan maradt végig. Ami a saját tőke növekedési mutatónál látható növekedési értéket okozta, hogy kapott a cég precíziós géptámogatás és mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazatnak a fejlesztésére is sikeres támogatást kapott. Ezeket az értékeket a határozatok alapján a tőketartalékra kellett könyvelni, ami a saját tőke egy részét képezi és így alakult ki a növekedés is.

6. táblázat: A nettó eladósodottság foka százalékos értékben

2018	2019	2020	2021	2022
8,75	-5,87	-19,47	29,36	24,06

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

Az 6. táblázatban lévő horizontális mutatószám elemzése a nettó eladósodottság foka volt. Ami minél kisebb értéket mutat annál kedvezőbb a vállalat számára. Az első három évben kedvező értékeket kaptam. A 2020 -ban a -19,47% 2021-re plusz 29,36%-ra emelkedett. Ez a változás már kiemelkedően nagynak számít. Az oka a kötelezettségek megnövekedése volt a kötvénykibocsátás hatására. Ez az érték 2022-ben 24,06% lett.

4.4. A likviditási helyzet elemzése

A pénzügyi helyzet elemzésénél is az éves beszámolók adataira támaszkodtam. A vizsgálatom során a legfőbb célom a vállalat fizetőképességének a megállapítása volt. Véleményem szerint ez az egyik legfontosabb elemzés mind a tulajdonos, mind a befektető és nem utolsósorban a szállítók számára is.

A következőkben a likviditási mutatószámokat fogom bemutatni a vizsgált időszakban és a jelentősebb változásokat kivizsgálni és az ok-okozati összefüggéseket megmagyarázni.

7. táblázat: Likviditási ráta

2018	2019	2020	2021	2022
2,23	2,70	4,42	5,73	5,04

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

8. táblázat: Likviditási gyorsráta

2018	2019	2020	2021	2022
1,26	1,71	3,41	5,26	4,36

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

9. táblázat: Készpénz likviditási ráta (Pénzhányad)

2018	2019	2020	2021	2022
0,09	0,19	0,46	2,49	2,07

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

A likviditási ráta minden évben meghaladja az 1-et, így a vállalat az adott időszakban nem küzd likviditási problémákkal. Az azonban látható, hogy a tendenciája nagyon ingadozó.

A likviditási gyorsráta értéke szintén kedvező a vállalat számára. Az első két évben látható a gyengeség, azonban 2020-ra már 3,41-re nő az értéke és ezt tartja a következő években is. A csúcserték 2021-ben volt 5,26.

A pénzhányad táblázatát nézve 2018 és 2020 közötti érték sajnálatos módon nem haladja meg az 1 értéket. Mindemelett pedig 2021-es és a 2022-es évben már 2 fölé emelkedik, ami azonban már kedvező helyzetet biztosít.

A három mutatót összegezve elmondható, hogy a legnagyobb változást itt is a 2021-es év hozta szintén a kötvénykibocsátás miatt, mivel mint már többször is említettem a forgóeszközök között mutatandó ki az értéke.

4.5. Jövedelmezőségi helyzet elemzés

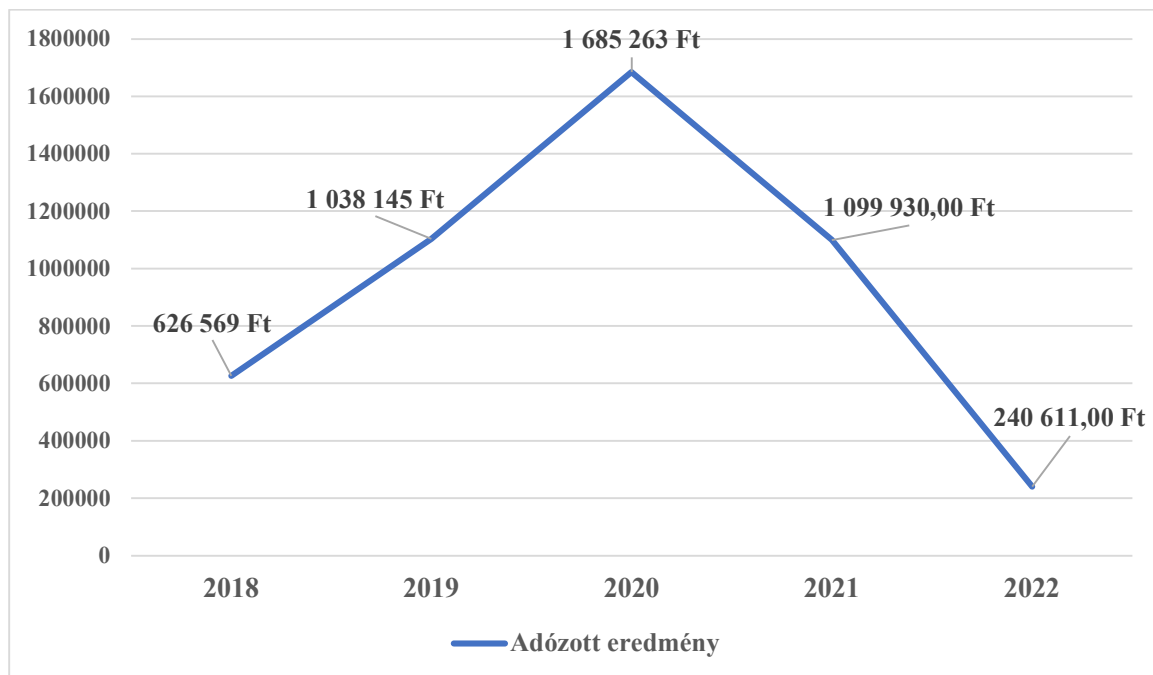
10. táblázat: A CLA Pig Kft. eredménykimutatása eFt értékben

Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022
I. Értékesítés nettó árbevétele	1.856.269	3.874.104	4.746.353	5.085.976	5.517.090
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	576.809	-35.877	27.660	79.731	237.816
III. Egyéb bevételek	537.808	593.777	727.274	1.296.825	736.903
IV. Anyagjellegű ráfordítások	1.538.978	2.605.987	3.007.120	4.308.443	5.268.362
V. Személyi jellegű ráfordítások	202.014	222.194	219.564	267.158	365.625
VI. Értécsökkenési leírás	365.408	372.013	358.852	382.144	424.803
VII. Egyéb ráfordítások	198.724	151.644	364.544	402.244	145.031
A. Üzemi (üzleti) tevékenységek eredménye	665.762	1.080.166	1.551.207	1.102.543	287.988
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	62.654	69.738	244.186	104.777	378.029
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	61.736	46.236	109.799	69.638	379.202
B. Pénzügyi műveletek eredményei	918	23.502	134.387	35.139	-1.173
C. Adózás előtti eredmény	666.680	1.103.668	1.685.594	1.137.682	286.815
X. Adófizetési kötelezettség	40.111	65.523	331	37.752	46.204
D. Adózott eredmény	626.569	1.038.145	1.685.263	1.099.930	240.611

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

A 10. táblázatomban jól látható, hogy az értékesítés nettó árbevétele 2018-ban 1,8 milliárd forint volt, ami 2022-re meghaladta az 5,5 milliárd forintot. Ezzel párhuzamosan az

anyagjellegű ráfordítások értéke is jelentősen megnövekedett a választott 5 évemben. Az adózott eredmény alakulását külön ábrám szeretném szemléltetni.

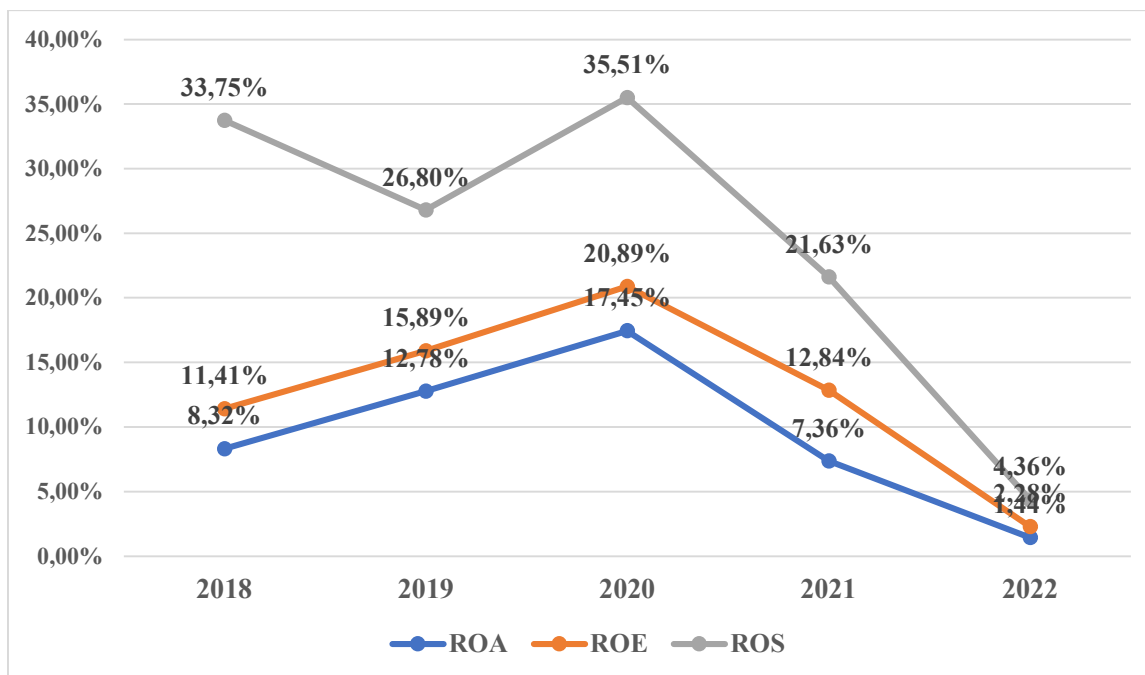
6. ábra: A CLA Pig Kft adózott eredménye eFt-ban (2018-2022)

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

Az 6. ábrám jól szemlélteti a vállalat adózott eredményének alakulását. Az eredménykimutatások adatait vizsgálva egy piramis alakú görbét kaptunk. Ennek az okát szeretném a következőkben kifejtetni.

A vállalat 2020-ban zárta az évet a legnagyobb eredménnyel. Amikor 1.685.263eFt eredményt ért el. A 2020 csúcsteljesítményének az oka, hogy a sertéspiaci árak szárnyaltak, így a kereskedelem virágzott. Mindemellett pedig ezt a magas eredményt a takarmányárak beszerzési árának a csökkenése is elősegítette.

2020-tól egy zuhanó tendencia figyelhető meg, aminek az oka, hogy a anyag jellegű ráfordításaink értéke 2021-re 1 milliárd forinttal megnövekedett. Ezek a ráfordítások 2022-re még 1 milliárd forintot növekedtek, így lett a 2022-es év eredménye csupán 240.611 eFt.

7.ábra: ROA, ROE, ROS mutatók

Forrás: Saját szerkesztés a vállalat éves beszámolója alapján (2018-2022)

A CLA Pig Kft eszközarányos nyeresége 2020-ban volt a legmagasabb 17,45% volt. Ez az érték 2021-re 10,09 százalékponttal csökkent. 2022-re a ROA értéke mindösszesen csak 1,44% volt.

A ROE mutató 2018-ban 11,41% volt ez az érték 2020-ra érte el a csúcs értékét, ami 20,89% volt. Majd, mint a többi mutató ez is csökkenésnek indult és 2022-es évre csak 2,28% lett.

A ROS mutató is fenti tendenciát követi. A vállalat nyeresége 2020-ban 35,51% volt. Ez az érték 31,15 százalékponttal csökkent a 2022-es évre. Mind a három mutatónál jól kirajzolódik az adózott eredmény alakulása. A piramis alakzat mindenhol megjelent.

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A CLA Pig Kft. vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének vizsgálatát elvégeztem a rendelkezésemre álló információk segítségével. A vizsgált időszakom 5 év volt, a 2018-2022-es időszak. A vizsgálatom során a legtöbb esetben az éves beszámoló részét képező eredménykimutatásra és kiegészítő mellékletre támaszkodtam. Segítette a munkámat, hogy sikerült mélyinterjút készítenem a vállalat pénzügyi vezetőjével és kereskedelmi vezetőjével is. Nagyon pozitív visszajelzés érkezett a cég tulajdonosától is, hogy pont az ő cégét választottam a dolgozatom témájának.

A munkámat a vagyoni helyzet elemzésével kezdtem. Ahol külön megvizsgáltam az eszközoldalt és a forrásoldalt is. Mindkét esetben első lépésként a mérlegfőcsoportok megoszlását szemléltettem százalékos formában. Majd ezt követően ezeket a mérlegfőcsoportokat is tovább bontottam és vizsgáltam.

Az eszközoldal vizsgálata során a legelső szembetűnő változás a 2021-es év volt, amikor a forgóeszközök aránya meghaladta a befektetett eszközök arányát. A forgóeszközök ebben az évben haladták meg először az 50% fölötti arányt és szerettem volna tudni ennek az okát, így tovább bontottam a forgóeszközöket, hogy lássam mi okozta ezt a növekedést. A pénzeszközök aránya 2020-ról 2021-re 10,42%-ról 43,38%-ra növekedtek. Ennek a növekedésnek az oka a kötvénykibocsátás volt több, mintegy 3 milliárd forint értékben. Erről az eseményről a dolgozatomban részletesebben is írtam. Visszatérve még az eszközoldal összetételére az aktív időbeli elhatárolások aránya 2-3% között volt a vizsgált 5 évemben. A befektetett eszközöket azért nem bontottam tovább, mivel a legnagyobb részét a tárgyi eszközök alkották.

A forrásoldal elemzésével folytattam a munkámat. A vizsgált időszakban a vállalatnak nem volt céltartalékja és a passzív időbeli elhatárolások értéke is nagyon csekély volt. A forrásoldal vizsgálatánál is a 2021-es év hozta el a legnagyobb változást, mégpedig a kötelezettségek terén, ami 15,64%-ról 42,04%-ra növekedett az előző évhez képest. Ennek köszönhetően a következő lépésben a kötelezettségeket bontottam tovább. Ahol szintén jól látható volt a kötvénykibocsátás hatása, mivel 2021-re 47,52 százalékponttal emelkedett a hosszú lejáratú kötelezettségek értéke.

A vagyoni helyzet mutatószámaival folytattam a vizsgálatot. Ahol egyedüli negatívumként a nettó eladósodottság fokát tudnám felhozni, mivel a kötvénykibocsátással

megnőtt a vállalat kötelezettségeinek értéke és ezért ez a mutató a 2021-es és 2022-es évben magas lett.

A likviditási helyzet vizsgálatánál a likviditási rátákat vettem alapul. A CLA Pig Kft. 2018-2022 között nem küzdött likviditási problémával, azonban látható volt, hogy a tendenciája nagyon ingadozó. A likviditási gyorsráta csúcserkéke 2021-ben volt 5,26. Azonban az értéke a többi évben is megfelelő. A pénzhányad értéke csak 2021-ben haladta meg először az 1-et. Mint minden mutatónál itt is befolyásoló tényező volt a kötvénykibocsátás, mivel növelte a forgóeszközök arányát.

A jövedelmi helyzet vizsgálatánál a ROE, ROA és ROS mutatókat használtam fel. Az elemzés során egy piramis alakú görbét kaptam, ami jól szemlélteti, hogy ezeknek a mutatóknak az alakulása hogyan tükrözte vissza az adózott eredmény értékét. Itt a 2020-as évben zárt a vállalat a legnagyobb eredménnyel. 2021-re 1 milliárd forinttal nőtt az anyagjellegű ráfordítások értéke és 2022-re még 1 milliárd forintot emelkedett. Ez okozta a mutatószámok elemzésénél a zuhanást.

Az adott időszakot vizsgálva úgy gondolom, hogy a CLA Pig Kft. egy stabilan működő vállalat, ami folyamatosan törekszik újabb és újabb beruházásokra és ezeket európai szinten valósítja meg.

Egy mezőgazdasággal foglalkozó vállalatnál sokkal nagyobb a kockázatot jelentenek a külső környezeti hatások, gondolok itt a szárazságra, az árvízre vagy akár egy járványra. Ezek mind olyan hatások, ami ellen tenni nem tudunk, hogy megakadályozzuk őket. Ezt láthattuk a vizsgált időszakban is adózott eredmény alakulásánál. 2020-ról a takarmányok beszerzési ára 1 milliárd forinttal növekedett és ez az érték 2022-re még 1 milliárd forintot nőtt. Ezeket az extra kiadásokat, amiket egy Covid járvány vagy egy szárazság okoz fedezni kell és soha sem tudhatjuk, hogy mikor bukkan fel újra és újra. Azt a javaslatot tenném a vállalat számára, hogy mindig legyen olyan biztosítása, ami ezekre a váratlan helyzetekre fedezetet jelenthet.

A CLA Pig Kft életében 2023-ban kettő óriási katasztrófa történt. 2023. június elsején hajnalban kigyulladt az egyik kocaszálló istálló. Pár óra alatt 3500 négyzetméter leégett és a tűzben 400 koca és a hozzájuk tartozó malacok pusztultak el. Szavakkal nehéz leírni azt a látványt ami akkor ott volt. Milliárdos kár keletkezett. Sajnos ennek itt még nincsen vége. 2023. augusztus 10-én újabb tűz ütött ki a telep területén. Ekkor a fiasztató égett le. A szerencsétlenségben a szerencse, hogy ez az épület még nem volt átadva egy befejezetlen beruházásnak volt a része, így állatok nem tartózkodtak benne, de ettől függetlenül itt is jelentős

kár keletkezett. Mint már a dolgozatomban elején említettem, hogy ennél a cégcsoportnál vagyok könyvelő, így még szörnyűbb volt átélni ezeket a rettentő eseménysorokat. Hosszú évek munkája pár óra alatt porrá lett.

6. ÖSSZEFOGLALÓ

A dolgozatom első fejezetében egy rövid kis bevezetést készítettem. Amiben leírtam mi a célom a dolgozatommal. Egy rövid kis történettel indítottam, amiben bemutattam a sertésstenyésztés megjelenését Magyarországon.

A második fejezetben az irodalmi áttekintést készítettem el. Ebben a fejezetben a számvitel fogalmától eljutottam a beszámoló készítéséig és a különböző fajtákat is bemutattam. Majd áttértem az elemzésem elméleti részére, ahol a vagyoni, likviditási és jövedelmi helyzetet vizsgáltam elméleti szemszögből. Fontosnak tartottam a fogalmakat megmagyarázni és a képleteket ismertetni. Ebben a fejezetben volt a legnagyobb szükségem a szakirodalmakra.

A következő fejezetben az anyag és módszer vizsgálatot mutattam be. A dolgozatom során szekunder és primer kutatási módokat alkalmaztam. A primer kutatási módszeren belül mélyinterjút készítettem a vállalat pénzügyi és kereskedelmi vezetőjével. A szekunder kutatási módszer is kulcsfontosságú eleme volt a vizsgálatomnak, hiszen a beszámolók, eredménykimutatások, kiegészítő mellékletek voltak az alapjai az elemzésemnek. Mindemelett a szakirodalmak begyűjtésére is nagy hangsúlyt fektettem.

A negyedik fejezete a dolgozatomnak maga az elemzés része volt. Amit én egy rövid vállalat történettel kezdtem el. Ezt követően egy nagyon fontos gazdasági eseményt írtam le, ami nem más volt, mint a kötvénykibocsátás 2021-ben. Ez az esemény bátran ki merem jelenteni, hogy minden mutatószámomat befolyásolta. Így fontosnak tartottam, hogy részletesebben beszámoljak róla. Majd áttértem a vagyoni helyzet elemzésére, ahol külön megvizsgáltam az eszköz és forrás oldalt is. Ezeket tovább bontottam és a jelentős változásokra magyarázatot kerestem. Majd a likviditási és jövedelmi helyzet elemzése következett mutatószámokkal.

Az utolsó fejezetben pedig kiemeltem a fontosabb gazdasági eseményeket. Próbáltam az elemzésemből következtetést vonni és javaslatot tenni a vállalat számára. Fontosnak tartottam leírni, hogy ebben az évben milyen katasztrófák érték a választott céget, annak ellenére, hogy ez nem tartozik bele már a vizsgált időszakomba.

7. FELHASZNÁLT IRODALOM

1. 2000. évi C. törvény (2000). *A számvitelről*
2. Békés, B., Halász, Zs., Szabó, I. & Varga, E. (2022). *A jövedelem- és vagyoni típusú adók*. Budapest: Akadémiai Kiadó
3. Bíró, T., Kresalek, P., Pucsek, J. & Sztanó I. (2016). *A vállalkozásoktevékenységének komplex elemzése*. Budapest: Perfekt Kiadó
4. Boros, A., Juhász, P., Lantos, O. & Tátrai T. (2019) *A közbeszerzés alapjai*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
5. Fazakas, G., Gáspár, B. & Soós, R. (2008) *Bevezetés a pénzügyi és vállalati pénzügyi számításokba*. Budapest: Tanszék Kft. Kiadó.
6. Fortvingler, J., (2022). *Ellenőrzés és könyvvizsgálat*. Budapest: Akadémiai Kiadó
7. Kardos, B., Sztanó, I. & Veress, A. (2007). *A vezetői számvitel alapjai*. Budapest: SALDO Kiadó.
8. Katits, E. & Pogátsa, Z., Zsupanekné, P., I., (2018). *A nemzetgazdasági konjunktúraciklusok és vállalati életciklusok*. Budapest: Akadémiai Kiadó
9. Ormos, M. (2018). *Számvitel*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
10. Paár, D., Ambrus, R.A. & Szóka, K. (2021). *Gazdasági elemzés a beszámolók információi alapján*. Sopron: Soproni Egyetem Kiadó
11. Papp, A., (2007) *Egy vállalkozás pénzügyi helyzetének elemzése*. Bolyai szemle
12. Pászthy, Gy. (2018). *Sertéstenyésztés- 707 válasz a sertéstenyésztők kérdéseire*. Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó Kft.
13. Róth, J., Adorján, Cs., Lukács, J. & Veit, J. (2019). *Számviteli esettanulmányok*. Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft.
14. Sinkovics, A., (2019). *Költség- és pénzügyi kontrolling*. Budapest: Akadémiai Kiadó
15. Szakács, I., (2019). *Számvitel A-tól Z-ig*. Budapest: Akadémiai Kiadó
16. Szamkó, J., (2019) *Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
17. Sztanó, I., (2019) *A számvitel alapjai*. Gyomai Kner Nyomda Zrt.
18. Takács, A. & Márkus, G., (2020). *Beszámolóképzés és- elemzés*. Pécs: Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar
19. Takács, A., (2021). *Modern vállalatértékelés*. Budapest: Akadémiai Kiadó
20. Zéman, Z., & Béhm, I. (2019) *Módszertani vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérése*. Budapest: Akadémiai Kiadó

8. MELLÉKLET

1.számú melléklet

	A CLA Pig Kft pénzügyi vezetőjével folytatott mélyinterjú kérdései
1.	Mikor és hogyan alapították a vállalatot?
2.	Mi a CLA Pig Kft. fő profilja?
3.	Mi okozta 2021-ben a forgóeszközök növekedését?
4.	Mondana pár gondolatot a kötvénykibocsátásról?
5.	A vállalat képes időben eleget tenni a kötelezettségeinek?
6.	A folyamatban lévő beruházások megfelelő ütemben tudnak haladni?
7.	Hatékonyan tartja a vállalat készletgazdálkodását?

2.számú melléklet

	A CLA Pig Kft kereskedelmi vezetőjével folytatott mélyinterjú kérdései
1.	Mit értékesít a vállalat?
2.	Milyen a vállalat vevőköre?
3.	A sertés árának a növekedése mitől volt ilyen magas 2020-ban?
4.	Mi okozta 2021-ben a takarmányok beszerzési árának növekedését?
5.	A covid járvány befolyásolta a kereskedelmet?
6.	Milyen módon védik a sertéseket a betegségektől?
7.	Valóban nem tarthat a telepen dolgozó otthon házi sertést?

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Fekete Letti
A Hallgató Neptun kódja: FROUOU
A dolgozat címe: A CLA Pig Kft. gazdasági elemzése
A megjelenés éve: 2023
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

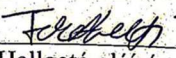
A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitóri rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitóri rendszerében.

Kelt: 2023 év 11 hó 03 nap

Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Fekete Letti (FR0UOU) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: 2023. év november hó 04. nap

Dr. Gál Veronika Alexandra
egyetemi docens
belső konzulens